

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

15 octombrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul Penal în următoarea componență:
președinte
judecători

Diaconu Iurie
Catan Liliana
Guzun Ion

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Alexei Kebeș în numele inculpatului, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Orhei, sediul Central din 11 noiembrie 2019 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 iunie 2020, în cauza penală privindu-l pe

OPINCA Andrei XXXXX, născut la
XXXXX, originar și domiciliat în XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 22.03.2019 – 11.11.2019;

Instanța de apel: 06.12.2019 – 23.06.2020;

Instanța de recurs: 15.08.2020 – 15.10.2020.

Asupra recursului ordinar declarat, în baza actelor din dosar, Colegiul penal

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Orhei, sediul Central din 11 noiembrie 2019, *cauza fiind examinată în baza art. 364^l Cod de procedură penală*, Opinca Andrei a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 264 alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității pe un termen de 160 ore.

De la Opinca Andrei, s-a încasat în folosul lui Celacu Elena și Celacu Adrian câte 10.000 lei pentru fiecare în calitate de prejudiciu moral, iar în partea reparării prejudiciului material, acțiunea civilă a fost admisă în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile.

De la Opinca Andrei, s-a încasat în contul statului suma de 414,55 lei cu titlu de cheltuieli judiciare.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că, Opinca Andrei, la 12 februarie 2019, aproximativ ora 15.20, deținând permis de conducere pentru categoria/subcategoria mijlocului de transport pe care îl conducea, fiind treaz, conducând automobilul de model „Mercedes 208D” cu XXXXX, deplasându-se

pe traseul R-6, Orhei - Chişinău, km 39+640 m, manifestând imprudență în traficul rutier, încălcând prevederile pct. .45.1) al Regulamentului circulației rutiere, aprobat prin hotărârea Guvernului nr.357 din 13 mai 2009 – care îl obliga ”să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția; dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase; starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii; situația rutieră; pct.45.2) care prevede că – „În cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului”, nu a adaptat viteza de deplasare a vehiculului la starea psihofiziologică proprie, la dexteritatea în conducere, iar ca rezultat a derapat pe contrasens și a tamponat automobilul de model „Suzuki” cu XXXXX, condus de Celac Andrian, care o avea în calitate de pasager pe Celac Elena, iar în rezultatul impactului lui Celac Elena, i-au fost cauzate leziuni corporale sub formă de fractura închisă de radius distal antebraț drept cu deplasare de fragmente, traumatism cranio-cerebral manifestat prin comoție cerebrală, plagă contuză pe frunte, echimoză pe gât, care, conform raportului de expertiză judiciară nr. 201925D0054 din 23.02.2019, sunt calificate ca vătămare medie.

Acțiunile inculpatului au fost calificate în baza art. 264 alin. (1) din Codul penal, ca încălcarea regulilor de securitate a circulației de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență vătămarea medie a integrității corporale.

3. Temeinicia și legalitatea sentinței a fost atacată cu apel de inculpat, care a solicitat casarea parțială a sentinței în latura civilă, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care să fie micșorat cuantumul sumei încasate în calitate de prejudiciu moral în beneficiul părților vătămate.

În argumentarea apelului declarat, inculpatul a invocat următoarele:

- infraacțiunea a fost comisă din imprudență, nu intenționat a comis accidentul Rutier;

- el însuși s-a speriat de acest accident rutier și a avut un stres psihologic - automobilul a derapat de pe traseu, dat fiind faptul că carosabilul era umed, era lapoviță și ninsoare. Pe contrasens a derapat automobilul din cauza condițiilor climaterice nefavorabile;

- a fost receptiv la cele întâmplate din imprudență, a sunat la poliție și la salvare pentru a fi acordat primul ajutor pasagerilor din automobilul „Suzuki”. Automobilul avea anvelopele de iarnă, era în stare tehnică satisfăcătoare, dar timpul nefavorabil a dus la impactul între automobile, din cauza derapajului. Partea vătămată a comunicat, că automobilul condus de el a derapat, din cauza condițiilor climaterice nefavorabile. Nu era în stare de ebrietate și în măsura posibilităților în procesul derapajului s-a

stăruit să evite impactul, dar cu toată stăruința nu a putut să evite;

- suma pagubei morale este exagerat de mare, având în vedere că nu a fost comisă o infracțiune intenționată, dar din imprudență.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 iunie 2020, apelul declarat a fost respins ca nefondat, cu menținerea sentinței atacate fără modificări.

5. În motivarea soluției sale, Colegiul penal a menționat că, instanța de fond a emis o sentință legală și întemeiată în privința lui Opinca Andrei, a aplicat o pedeapsă echitabilă, conform Părții Generale a Codului penal și în strictă conformitate cu prevederile Părții Speciale, pedeapsă care va atinge scopul legii penale, va restabili echitatea socială, va corecta condamnatul și va preveni săvârșirea de noi infracțiuni, atât din partea lui, cât și din partea altor persoane.

Cu referire la acțiunea civilă, instanța de apel a reținut că în cadrul procesului penal părțile vătămate, Celacu Elena și Celacu Andrian, au solicitat admiterea integrală a acțiunii civile în sensul formulat cu încasarea din partea lui Opinca Andrei și a Cooperativei de Producție Mezelbrav a sumei în mărime de 6001,13 euro și 1200 lei, cu titlu de despăgubiri materiale pentru pagubele efective pricinuite prin infracțiune, suma în mărime de 500 lei și 3000 lei, cu titlu cheltuielilor suportate pentru evacuarea automobilului de model „Suzuki”, cu XXXXX, și pentru parcare specială și suma în mărime de 30.000 lei, pentru repararea prejudiciului moral.

Astfel făcând referire la prevederile art. 219 alin. (1), 221 alin. (2) Cod de procedură penală și art. 1398, 1422 alin. (1) și 1423 alin. (1) și (2) Cod civil, instanța de apel a reținut că prin acțiunile ilegale ale inculpatului, Opinca Andrei, părților vătămate, Celacu Elena și Celacu Andrian, le-a fost cauzat un prejudiciu moral care s-a manifestat prin șoc, stres, frică, teamă pentru viața copilului și celor apropiați.

Respectiv, fiecare persoană, care pretinde că a suferit, este în drept să-și estimeze prejudiciul moral suferit, dar numai instanța de judecată este împuternicită prin lege să determine mărimea prejudiciului moral prin echivalent bănesc, conducându-se de noțiunea reparării rezonabile, de personalitatea reclamantului și pârâtului, de circumstanțele cazului concret în care reclamantului i-au fost cauzate prejudicii.

Colegiul Penal a conchis că, prin fapta ilicită, părților vătămate, le-a fost cauzat un prejudiciu moral, de asemenea ținând cont de caracterul și gravitatea suferințelor psihice și fizice cauzate persoanei vătămate, ținând cont de vinovăția inculpatului, instanța de fond corect a concluzionat asupra necesității compensării părților vătămate, Celacu Elena și Celacu Andrian, prejudiciul moral în sumă de câte 10.000 lei, pentru fiecare, această sumă constituind o satisfacție echitabilă și rezonabilă și menținând, totodată, echilibru între compensație și venituri nejustificate, în rest pretenția privind încasarea prejudiciului moral în partea ce ține de suma restantă, se respinge.

Totodată, instanța de apel a concluzionat și asupra corectitudinii încasării de

către instanța de fond a cheltuielilor judiciare din contul inculpatului.

6. Împotriva deciziei instanței de apel, recurs ordinar a declarat avocatul Alexei Kebeș în numele inculpatului, care, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 12) Cod de procedură penală, a solicitat casarea hotărârilor în latura civilă, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să fie micșorată suma prejudiciului moral.

În motivarea recursului, recurentul a invocat următoarele argumente:

- instanțele inferioare și-au bazat concluziile pe depozițiile părților vătămate. Instanța de judecată nu au luat în calcul că accidentul a avut loc din imprudență, or, automobilul a derapat de pe traseu, deoarece carosabilul era umed de la lapoviță și ninsoare. Opinca Andrei a fost receptiv la cele întâmplate, a apelat la poliție și salvare, a acordat primul ajutor pasagerilor din automobilul "Suzuki", fapt confirmat de persoana care a avut de suferit;

- suma pagubei morale este exagerată pentru o infracțiune comisă din imprudență, iar inculpatul a fost condamnat în baza unor aprecieri subiective, fără o argumentare juridică, justă;

- instanțele inferioare au dat o apreciere juridică greșită circumstanțelor de fapt care au avut loc, iar în cadrul cercetării judecătorești toate probele demonstrează justetea recursului declarat;

- în privința inculpatului a avut loc încălcarea drepturilor garantate de art. 6 și art. 13 CEDO, art. 19 Cod de procedură penală, art. 20 și 21 din Constituția RM.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privitor la opinia sa asupra recursului avocatului, menționând că acesta urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat și lipsit de temeiuri legale.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar pe baza materialului din dosar și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel.*

Erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material. Potrivit textului recursului, recurentul invocă drept temeiuri de casare a deciziei instanței de apel art. 427 alin. (1) pct. 12) Cod de procedură penală.

În ce privește argumentul ce reprezintă temeiul prevăzut la pct. 12) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, care stipulează că *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului dacă faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită,*

Colegiul penal constată că, analizând acest temei în raport cu motivele invocate, acesta nu și-a găsit confirmare, or, autorul recursului este de-acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, și critică hotărârea instanței de apel numai referitor la cuantumul pagubei morale în beneficiul părților vătămate.

Verificând actele cauzei, raportate la alegațiile recurentului în partea ce tine de soluționarea acțiunii civile, Colegiul Penal reține că decizia instanței de apel este corectă, legală și întemeiată, iar criticele avansate în această parte de inculpat sunt vădit nefondate.

Acțiunea civilă exercitată în cadrul procesului penal are ca obiect tragerea la răspunderea delictuală a persoanei responsabile potrivit legii civile, pentru prejudiciul produs prin comiterea faptei care face obiectul acțiunii penale. Prejudiciul solicitat de partea civilă prin intermediul acțiunii avansate în fața instanței împotriva inculpatului, trebuie să reprezinte o consecință directă a infracțiunii deduse judecării, atât în cazul pretinderii recuperării prejudiciului material, cât și celui moral.

La caz, inculpatul, prin acțiunile sale infracționale i-a cauzat părții vătămate Celac Elena leziuni corporale sub formă de fractură închisă de radius distal antebraț drept cu deplasare de fragmente, traumatism cranio-cerebral manifestat prin comotie cerebrală, plagă contuză pe frunte, echimoză pe gât, care conform raportului de expertiză judiciară nr. 201925D0054 din 23.02.2019, sunt calificate ca vătămare medie. Drept urmare, just instanța de apel a statuat asupra respingerii a pretențiilor de ordin civil înaintate de inculpat și a menținut sentința fără modificări.

Mai mult, cauza penală privindu-l pe Opinca Andrei a fost judecată în procedura simplificată reglementată de art. 364¹ din Codul de procedură penală. La originea inițierii unei atare proceduri, de fiecare dată, se află înscrisul autentic al inculpatului, care manifestă dorința de a beneficia de judecarea abreviată a cauzei în privința sa și de redozarea pedepsei, recunoscând în totalitate faptele indicate în rechizitoriu.

Prin urmare, judecarea cauzei pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală **nu îl scutește pe inculpat de răspunderea civilă**. În acest sens, prevederile alin. (5) al art. 364¹ din Codul de procedură penală stabilesc, în mod expres, că în caz de admitere a cererii, judecătorul explică persoanei vătămate dreptul de a deveni parte civilă și întreabă partea civilă, partea civilmente responsabilă dacă propun administrarea de probe, după care instanța procedează la dezbateri judiciare.

În conformitate cu art. 387 alin. (1) din Codul de procedură penală, odată cu sentința de condamnare, instanța de judecată, apreciind dacă sunt dovedite temeiurile și mărimea pagubei cerute de partea civilă, admite acțiunea civilă, în tot sau în parte, ori o respinge.

În speță, prima instanță a conchis asupra admiterii parțiale a acțiunii civile înaintată de părțile vătămate, dispunând încasarea a câte 10.000 lei pentru fiecare în calitate de prejudiciu moral. Instanța de apel, rejudecând cauza în latura civilă la

apelul inculpatului a statuat asupra menținerii soluției vizavi de acțiunea civilă înaintată.

Colegiul Penal se raliază statuărilor instanței de apel, și conducându-se după prevederile art. 219-220 Cod de procedură penală, apreciază că despăgubirea în valoare a câte 10.000 lei pentru prejudiciu moral este una compensatorie.

De altfel, în practica judiciară pe acest segment corect a fost notat că întinderea prejudiciului moral nu poate fi cuantificată potrivit unor criterii matematice sau economice, astfel încât, în funcție de împrejurările concrete ale speței, statuând în echitate, instanța de judecată urmează să acorde despăgubiri apte să constituie o satisfacție echitabilă.

În același sens, se menționează că, în temeiul art. 1423 alin. (1) Cod civil coroborat cu art. 219 alin. (4) Cod de procedură penală, mărimea compensației pentru prejudiciul moral se determină de către instanță în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăție al făptuitorului prejudiciului și de măsura în care compensarea poate aduce satisfacerea persoanei vătămate.

Totodată, este important de a specifica că, atunci când partea solicită repararea prejudiciului moral cauzat prin infracțiune, instanța este obligată să soluționeze acțiunea în cadrul procesului penal, or nu există careva impedimente la stabilirea cuantumului acestuia, întrucât reieșind din circumstanțele cauzei, partea urmează a fi despăgubită proporțional suferințelor suportate.

Totodată, se relevă că la aprecierea cuantumului prejudiciului moral, în calitate de compensare a suferințelor cauzate prin infracțiune, instanțele de judecată au acordat deplină eficiență prevederilor art. 1398, 1422 Cod civil, precum și celor conținute în art. 1423 Cod Civil, care prevăd că: *„mărimea compensației pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăție al autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această compensare poate aduce satisfacție persoanei vătămate.”*

Din considerentele expuse, Colegiul conchide că soluția instanței de apel urmează a se menține integral, iar argumentele avocatului în numele inculpatului, - a se respinge, ca nefondate. Din partea descriptivă a deciziei instanței de apel, se constată că instanța a dezbătut prin mai multe argumente criticele părților ce vizau cuantumul acțiunii civile referitor la prejudiciul moral.

Tot în opinia Curții, în cazul în care instanța supremă refuză să admită o cauză din motivul că nu sunt întrunite temeiurile legale pentru această cauză, o motivare foarte succintă poate satisface cerințele art. 6 din Convenție. (*a se vedea în acest sens cauza Bachowski v. Polonia din 02.11.2010*).

Având în vedere considerentele menționate în partea descriptivă a prezentei decizii și raportând situația reținută în cauză la prevederile art. 432 alin. (2) Cod de

procedură penală, Colegiul Penal concluzionează că, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale pertinente și relevante, prescrise de art.414-419 Cod de procedură penală, iar argumentele din recursul ordinar declarat de apărătorul inculpatului, sunt vădit neîntemeiate.

9. În temeiul art. 432 alin. (1) – (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul Penal

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Alexei Kebeș în numele inculpatului, împotriva sentinței Judecătoriei Orhei, sediul Central din 11 noiembrie 2019 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 iunie 2020, în cauza penală privindu-l pe *Opinca Andrei XXXXX*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 04 noiembrie 2020.

Președinte

Diaconu Iurie

Judecător

Catan Liliana

Judecător

Guzun Ion